

OBSAH

Věnování	9
Úvod	11
1. Nový vyhodnocovací systém v gynekologické cytodiagnostice (Bethesda) (J. Kobilková)	15
1.1. Vyhodnocení cytologických stěrů – nomenklatura	15
2. Technické podmínky pro gynekologickou cytodiagnostiku (J. Kobilková)	19
2.1. Odběr materiálu pro cervikovaginální diagnostiku	19
2.2. Nanesení odebraného materiálu na podložní sklo	20
2.3. Fixace	21
2.4. Průvodka	21
2.5. »Liquid based« cytologické stěry	21
2.6. Odběr buněk z endometria	22
2.7. Barvení cytologických preparátů	23
3. Hodnocení buněčného stěru v cytodiagnostice (J. Ondruš)	27
3.1. Pozadí preparátu	27
3.2. Neepitelové buněčné struktury	28
3.3. Epitelie	29
3.4. Shluky buněk (architektonika)	30
3.5. Struktura jader	31
3.6. Buněčná cytoplazma	33
4. Benígní změny buněk (J. Ondruš)	35
4.1. Rohovění, keratinizace	36
4.2. Zánět a průvodní změny	37
4.3. Původci zánětu v cytologických obrazech	37
4.4. Reparace a regenerace	41
4.5. Nedostatek vitamínů	41
4.6. Účinky IUD	41
4.7. Reaktivní změny cylindrických žlázových buněk	42
5. Hormonální cytodiagnostika (J. Kobilková)	43
5.1. Postupy při funkční cytodiagnostice	43
5.2. Fyziologické cytologické změny na poševním epitelu u ženy v různých obdobích života	45
6. Oportunní infekce v cytopatologii (J. Kobilková)	51
7. Abnormální změny dlaždicového epitelu (A. Beková)	55
7.1. ASCUS (Atypical Squamous Cell of Undetermined Significance) Atypické změny dlaždicového epitelu neurčeného významu	55
7.2. LOW GRADE SIL (Low Grade Squamous Intraepithelial Lesion – LSIL) Nízký stupeň dlaždicové intraepitelové léze	56

7.3. HIGH GRADE SIL (High Grade Squamous Intraepitelial Lesion – HSIL)	
Vysoký stupeň dlaždicové intraepitelové léze	57
7.4. Invazivní karcinom dlaždicového epitelu cervixu	57
8. Abnormální změny buněk žláзовého epitelu (J. Kobilková)	61
8.1. Endocervix	61
8.2. Endometrium	67
8.3. Extraterinní adenokarcinom a karcinomy metastazující do reprodukčního systému	72
9. Patologické nálezy v cytologii tělesných tekutin (J. Kobilková)	75
9.1. Indikace a podmínky k cytologickému vyšetření výpotků	75
9.2. Ascites – patologická peritoneální tekutina	77
9.3. Cytodiagnostika moči	78
10. Změny na buňkách po ozáření (J. Kobilková)	81
10.1. Akutní změny buněk	81
10.2. Chronická reakce buněk na ozáření	82
10.3. Recidiva maligních buněk po ozáření	83
11. Histochemie (přínos pro diferencální diagnostiku v gynekologii) (Z. Lojda)	85
12. Organizace práce v laboratoři pro gynekologickou cytologii (J. Ondruš)	91
13. Cytodiagnostika v minulosti, současnosti a budoucnosti (J. Kobilková)	99
Literatura	109